

KODULOOMADE TÄHTSUS INIMESE ELUS

Programm toimub talus

LÜHITUTVUSTUS: Õppeprogramm tutvustab peamisi taluloomi ja -linde: liigid ja tõud, eri soost loomade nimetused, iseloomulikud tunnused ja kehaosade nimetused, loomade roll inimeste elus, loomade vajadused. Õpilased loovad vahetu kontakti loomadega ja saavad osaleda lihtsamates talutöödes (loomade toitmine, munade korjamine, poni harjamine jm).

EESMÄRK:

Õpilane

- **oskab** käituda loomade juuresolekul;
- **tunneb** erinevaid koduloomi ja -linde, teab nende nimetusi, kehaosi;
- **teab** erinevate koduloomade rolli minevikus ja tänapäeval;

- **oskab** nimetada koduloomade vajadusi;
- **mõistab**, et loomadel on õigus heale kohtlemisele, on empaatiline ja hooliv;
- **hindab** loomade pidamisel tehtavad tööd ja inimesi, kes seda teevad;
- **teab** toidu, riiete jms tooraineid ja nende päritolu, väärtustab toitu ja säästlikku tarbimist;
- **oskab** teha meeskonnatööd;
- **on valmis abistama** erinevates talutöödes.

SIHTRÜHM: 1.–3. klass/ I kooliaste

ÕPPE KEEL: eesti

RÜHMA SUURUS: kuni 24 õpilast

AEG JA KESTUS: 3 akadeemilist tundi, mais ja septembris

SEOS ÕPPEKAVAGA: Õppeprogramm vastab Põhikooli riikliku õppekava üldpädevustele, kultuuri-

ja väärtuspädevus ja Põhikooli riikliku õppekava läbivale teemale keskkond ja jätkusuutlik areng.

Loodusõpetus

1) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada;

2) mõistab, et inimene on osa loodusest ning inimeste elu sõltub loodusest; suhtub loodusesse säästvalt;

6) teadvustab inimese vajadusi, tarbib vastutustundlikult, väldib enda ja teiste tervise kahjustamist ning hoiab keskkonda;

8) oskab võrrelda inimeste elu maal ja linnas.

TOIMUMISKOHT: talu Tartust 12 km, ligipääs ratastooliga võimalik saatjaga

VAHENDID: taluloomad, nende toit ja hooldusvahendid, erinevad näidised (munad, villad, hobutööriistad), loomadelt pärinevast toorainest valmistatud tooted.

PROGRAMMI ÜLESEHITUS:

Sissejuhatus: loomadega suhtlemisel ja ringiliikumisel kehtivate reeglite tutvustamine, lühike talu tutvustus. Koerte tutvustus.

Töö käik:

Programmi alustatakse „poeskäiguga“. Õppeklassis on kujundatud poelett toidupakendite (piim, juust, munad, liha jpm) jm erinevate kaupadega (kindad, jalanõud, vöö). Iga õpilane võib poest valida, kas endale tuttava (meeldiva) või muidu huvipakkuva toote. Õpilane selgitab välja, millega on tegu ja mis on selle toote tooraine (eelnevad teadmised, info pakendil) ning tutvustab seda ka teistele. Poemängu käigus mõistavad õpilased, et väga suur osa meie igapäevasest vajaminevast toidust on pärit koduloomadelt.

Talu loomade- ja lindudega tutvumine (grupis):

Kodulinnud: Tutvumine kanade, partide, vuttidega. Millised tunnused eristavad linde ja loomi; kehaosade nimetused (hari, lokuti, kannused jm.), munemine, haudumine. Lindude erinevad kohastumused (erinevad nokad, erinevad jalad). Miks linde peetakse ja millised on nende vajadused. Mäng erinevate linnuliikide munade õppimiseks (rühmatöö). Linde saab katsuda ja toita. Munade otsimine pesadest.

Koduloomad: Tutvumine lammaste, kitse, küüliku, veiste ja ponidega, tõunimed. Milline on olnud nende loomade roll inimese elus minevikus. Kuidas nimetame

eri soost loomi; kehaosade nimetused (sõrad, kabjad, lakk jm.). Miks erinevaid loomi peetakse ja millised on nende vajadused. Kõiki loomi saab paitada ja toita. Näidised: lambavill, hobuse raud, looreha jms.

Jooksumäng puuhobustega, allüürid.

Rühmatöö. Loomade vajadused: vesi, toit, varjualune, harjamine, koristamine, loomade-lindude eest õigesti hoolitsemise tähtsus. Iga meeskond saab omale ühe looma, keda toita ja looma menüü. Õpilased komplekteerivad söödad ja tutvustavad ka teistele oma looma menüüd.

Kokkuvõte: kordamisring (täringumäng, magnettahtvel erinevate loomadega, koeratrikid vm.), tagasiside, soovi korral loomadest fotode tegemine.

TAGASISIDE JA HINDAMINE: Õpilased saavad tagasisidet anda kordamisringis (mis meelde jäi/ mis meeldis), õpetajad annavad tagasisidet suuliselt ja tagasisidelehel.

ÕPETAJA ÜLESANDED: selgitada juba eelnevalt loomade läheduses käitumise reegleid (järgnemine juhendajale ja juhendajate korralduste tähelepanelik jälgimine, rahulik ja vaikne hääl). Õpilased peavad olema riides ilmale vastavalt (programm toimub välitingimustes), jalga kummikud või paksu tallaga nahast jalanõud (palun mitte kanda kangast pealsetega tennised, kuna muru on hommikuti alati niiske).

JUHENDAJA: Maris Mägi, keskkonnatehnoloogia MSc, talu perenaine, juhendanud programmi 4 aastat

TARTU LOODUSMAJA – TEEVIIT LOODUSE JUURDE

tartu
loodus
maja